

Otoparklar(!)da LPG'li Araç Yangınlarının Önüne Kamusal Denetimle Geçilebilir

07 Şubat 2024 günü saat 12.00 sıralarında Bursa Şehir Hastanesi'nin kapalı otoparkındaki bir LPG'li otomobil, henüz bilinmeyen bir sebepten dolayı alev alarak yandı. Yanan otomobil, vatandaşların müdahalesiyle söndürülürken, olayda can kaybı meydana gelmedi.

Olayın sadece maddi hasar ile atlatılmasına sevinmek ile birlikte; TMMOB Makina Mühendisleri Odası Bursa Şubesi olarak yapılmayan Kamusal Denetimlerdeki aksamalara dikkat çekmek istiyoruz.

Bilindiği üzere Araçların LPG dönüşümlerini düzenleyen, Araçların İmal, Tadil Ve Montajı Hakkında Yönetmelik hükümlerince "LPG veya CNG yakıt sistemli araçların kapalı otoparklara girmesi" konusunda "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğin 60 ncı maddesinin dördüncü fıkrası uygulanır" denilmektedir.

"Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" in 60. maddesi ise 04.11.2020 tarih ve 31294 sayılı Resmi Gazete'de değiştirilmiş ve Sıvılaştırılmış Petrol Gaz (LPG) yakıtlı araçların **belirli şartlarda** kapalı otoparklara park etmeleri serbest bırakılmıştır.

"LPG veya sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) yakıt sistemli araçlar kapalı otoparklara giremez ve alınmaz." denilmekle birlikte; bu şartlı serbestlik "Alışveriş Merkezleri Hakkında Yönetmelik kapsamındaki alışveriş merkezlerinde bulunan kapalı otoparklara; TS 9881 "Araç park yerleri için kurallar" standardında yer alan "Tip 1-Ticari faaliyet amaçlı park yerleri" için belirlenen kural ve şartları sağlamaları durumunda **mevzuata uygun olan** LPG kullanan araçların girmesine izin verilir." şeklindedir.

Ancak, Yönetmelikte otoparklara park yapılmasıyla ilgili şartları içeren düzenlemeler yapılırken, araçların dönüşüm, tadilat, kontrol ve takip edilebilirlikleri ile halkın can ve mal güvenliğini tehlikeye atan ve denetimsizliğe yol açan ilgili diğer mevzuatta herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. Otoparklara ilişkin düzenleme bu haliyle olumlu ama diğer mevzuat bu şekilde kaldığı sürece eksiktir ve bu haliyle uygulanması can ve mal güvenliği riskinin devamı anlamına gelmektedir.

LPG kullanan araçların güvenliğini kontrolleri; LPG yakıtı ile kullanımına yönelik dönüşümü yapacak firmalar inisiyatifine bırakılmıştır. Firmalar dönüşüme dair son işlem olan montaj tespit raporun düzenlemekte; böylece dönüşüm ve denetim tamamen araç yakıt sistemini değiştiren firmaların beyanına bırakılmış durumdadır. LPG'li araçların Odamız başta olmak üzere bağımsız kurum ve kuruluşlarca yapılan gaz sızdırmazlık kontrolü tamamen iptal edilmiş, araçlar denetimsiz bırakılmış, halkın mal ve can güvenliği yok sayılmıştır. Dönüşüm yapan araçlar doğrudan araç muayene istasyonlarına giderek sadece gaz kaçağı kontrolleri yapılarak trafiğe çıkmakta ve bu araçların ECE R-67 ve ECE R 115 Regülasyonlarının gereklerine sahip olup olmadığı kontrol edilememektedir.

Olayı meydana geldiği Bursa Şehir Hastanesi'nin "alışveriş merkezi" veya "Tip1: Ticari faaliyet amaçlı (Otopark olarak kurulmuş ve gerekli izinleri alarak çalıştırılan) park yeri" **olmadığı** açıktır. Bu nedenle LPG'li araçların bu kapalı otoparka girişine **hiçbir** şekilde izin **verilmemelidir**.

Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğin hükümlerine göre yukarıdaki belirtilen "Alışveriş Merkezi" veya "Tip1: Ticari Faaliyet Amaçlı (Otopark Olarak Kurulmuş Ve Gerekli İzinleri Alarak Çalıştırılan) Park Yeri";

- İşyeri açma ve çalışma ruhsatı vermeye **yetkili idareler** tarafından otoparkların kayıtlarını tutarak yıllık denetimlerini yaptığı ya da yaptırdığı;
- LPG'li araçların alınabileceği otoparkların araç giriş kısmına, TS 9881'e uygunluk işareti içeren en az 90x60 cm ebatlarında tabela araçların görebileceği şekilde asıldığı;

BAOB Yerleşkesi Odunluk Mahallesi Akademi Caddesi No:8 A1 Kat: 2 - 3 16130 NİLÜFER / BURSA

TEL: (0.224) 453 62 00 (PBX)

FAKS: (0.224) 453 62 12

<http://bursa.mmo.org.tr> bursa@mno.org.tr

- LPG'li araçların alınabileceği kapalı otopark alanları 1 inci bodrum katlardan daha aşağıdaki katlarda olmadığı ve bu otoparklar ile bunların giriş ve çıkışları, diğer araçların alınacağı otoparklar ile bunların giriş ve çıkışlarından ayrı olarak düzenlediği;
- LPG'li araçların alınacağı otoparkların havalandırma ve elektrik tesisatı kıvılcım güvenli (ex-proof) olan, havalandırma tesisatı yer seviyesinde biriken LPG gazını algılama cihazına bağlı otomatik çalışacak özellikte ve gazı süpürecek kapasitede düzenlediği;
- LPG'li araçların alınacağı otoparkların zemininde, uygun eğimde dere oluşturularak ızgara sistemini kullanılmadığı veya su drenajı tahliye noktalarında gaz geçişini engelleyecek sifonlu rögarlar kullanıldığı ızgara sistemi kullanıldığı;

özel alanlardır.

Bu otoparklarda ayrıca TS 9881:2019 -"Araç park yerleri için kurallar" standardı gereği;

- Kapalı otoparklarda, LPG'li araçlar için ayrılmış alanlar, "P" harfinin yazıldığı mavi zemin çapı en az 50 cm olan LPG yazılı uyarı levhaları (Şekil 1) ile yatay veya düşey olacak şekilde ışıklı/fosforlu/hologramlı tabelalar ile işaretlenerek sürücüler yönlendirilmelidir.

Şekil 1 —LPG'li araç park yerleri için uyarı levhası örneği

- Otoparkta, LPG'li araçların park edebileceği kapalı araç park yerlerindeki elektrik tesisatı TS EN 60079-14'e, elektrik tesisatının muayene ve bakımı TS EN 60079-17'ye ve elektrikli cihazların onarımı ve bakımları ise TS EN 60079-19'a uygun olmalıdır.
- Otoparkta, acil durumlarda kullanılmak üzere yönetim ile bağlantılı her 100 m'ye bir diafon sistemi bulunmalıdır. LPG'li araçların park edebileceği alanlarda kullanılacak diafon sistemi exproof özellikli olmalıdır.
- Otoparkta LPG kullanan araçların park edebileceği otoparklarda ve/veya otopark bölümlerinde, otomatik yağmurlama sistemi, yangın dolap sistemi ve itfaiye su alma ağızları, saatte en az 9 m³ hava değişimi sağlayan binanın diğer bölümlerine hizmet veren sistemlerden bağımsız olan mekanik duman tahliye sistemi yapılmalıdır.
- Otoparkta, LPG'li araçların park edebileceği park yerlerinde çalışan personel LPG güvenliği konusunda eğitim almalı ve sertifikalandırılmalıdır.
- Görevli personeli olmayan park yeri girişlerinde, LPG'li araçlar için kontrol amacı ile hologramlı sticker veya tanımlayıcı otomatik kontrol sistemi bulunmalıdır.
- Standartça belirlenmiş uyarı işaret ve levhalarına sahip olmalıdır.

Soruyoruz;

Kentimizde; Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğin "**kapsamında**" yetkili idareler (büyükşehir olan yerlerde büyükşehir belediyesine; diğer yerlerde belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde ilgili belediyelere, belediye sınırları ve mücavir alanlar dışında ise il özel idareleri) tarafından İşyeri açma ve çalışma ruhsatı verilmiş Alışveriş Merkezi var mıdır?

tmmob
makina mühendisleri odası
bursa şubesi

08.02.2024

BASIN BÜLTENİ

BAOB Yerleşkesi Odunluk Mahallesi Akademi Caddesi No:8 A1 Kat: 2 - 3 16130 NİLÜFER / BURSA

TEL: (0.224) 453 62 00 (PBX)

FAKS: (0.224) 453 62 12

<http://bursa.mmo.org.tr> bursa@mmo.org.tr

Bu Alışveriş Merkezlerinin, otoparkların kayıtlarını tutarak yıllık denetimlerini yapılıp veya yaptırılmış mıdır?

Bu Alışveriş Merkezlerinin, otoparkların kayıtlarına göre TÜİK verileri göre ülkedeki toplam araçların %33,5 olan LPG kullanan araçların ne kadarı kapalı otoparkları kullanmaktadır?

Bu gerekli şartları sağlamayan Alışveriş Merkezlerine girememesi gereken %33,5 gibi yüksek bir oranındaki araçlar için ek bir tedbir alınmış mıdır?

Benzer soru(n)ları Ticari Faaliyet Amaçlı Park Yerleri içinde tekrarlamının mümkün olduğunu biliyoruz.

Güvenli Kenti ve Güvenli Yaşamı oluşturularak halkın can ve mal güvenliği ve kamu düzeni açısından yapılması gerekenler açıktır:

- Yönetmelikte **şartlı serbestlik** verilmiş Park alanları dışında kapalı otoparklara LPG'li araçların girişine **hiçbir** şekilde izin **verilmemelidir**.
- Alışveriş Merkezleri ile Ticari Faaliyet Amaçlı Park Yerleri'nin uygunluğu ve ilgili ekipmanların kontrolü kamusal bir anlayışla **kamu eliyle** ya da **kamu kurumu niteliğinde yetkili kuruluşlar** eliyle yapılmalıdır.
- **Uygun olmayan** Alışveriş Merkezleri için hesaplanan otopark ihtiyacının **en az %40'nin** Açık Otoparklardan sağlanması için gerekli yasal düzenleme yapılmalıdır.
- Otoparkta, LPG'li araçların park edebileceği park yerlerinde çalışan personel LPG güvenliği konusunda eğitim almalı ve sertifikalandırılmalıdır.
- Görevli personeli olmayan park yeri girişlerinde, LPG'li araçlar için kontrol amacı ile hologramlı sticker veya tanımlayıcı otomatik kontrol sistemi bulunmalı ve oluşturulan **"LPG'li Araç Takip Sistemi"** uygun olan araçların uygun mekanlara girmesini kontrol edebilmeli ve sağlamalıdır.
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı üzerine düşen görevi yerine getirerek, Denetimin kamusal bir sorumluluk olduğu unutulmadan bu araçların kontrolüne ilişkin usul ve esaslar yeniden düzenlenmeli; önceki dönemlerde olduğu gibi LPG'li araçların Sızdırmazlık Kontrollerinin akredite kurum ve kuruluşlarca yapılmasını yeniden sağlamalıdır.
- Yetkili ve görevli kılınan kurum ve kuruluşların yapacağı düzenlemelerde **halkın can ve mal güvenliği** mutlaka göz önünde bulundurulmalıdır.
- **Bu koşullar sağlanmadıkça** ve otoparklarda gerekli teknik düzenlemeler yapılmadıkça LPG'li araçların kapalı otoparklara alınmasına yönelik **Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın** çıkardığı **yönetmeliğin uygulanmasından vazgeçilmelidir**.

Denetim kamusal bir sorumluluktur, bir görevdir. Gündelik siyasetin bir aracı olamaz ve piyasanın insafına bırakılamaz. Bu anlayışla Odamızın 1998 yılından itibaren LPG/CNG'li araçların denetimine yönelik olarak yürüttüğü faaliyetlerde edindiği birikim ve teknik donanım ile konunun çözümünde kamu kurumlarına her düzeyde yardımcı olmaya, görev almaya hazır olduğunu kamuoyuna duyururuz.08.02.2024